A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás kiadványa

TEIT HÍREK

2022. MÁJUS

A tartalomból:

TEIT

6 Félmilliárdnyi támogatás a JETA-tól

8 Okos városfejlesztés Kalocsán

15 Egy közösség, ahol minden jó

RHK KFT.

10 Önök kérdezték

ATOMERŐMŰ

13 Egy magazin az újrahasznosítás jegyében

TEIT

www.teit.hu

Tervezett ütemben épül a híd Kalocsa és Paks között

Egyre látványosabb a Kalocsa-Paks híd építése. Március végéig a bal parti hullámtéri híd helyszíni összeszerelése 85 százalékban már megtörtént, a jobb oldalon elkészült a támaszok cölöpözése. A híd átadását 2024 tavaszára tervezik. *Cikkünk a 2-3. oldalon*

Halad tovább a paksi beruházás megvalósítása

A kormány továbbra is elkötelezett a nukleáris kapacitás fenntartása mellett, a Paks II. projekt nyugat-európai beszállítói nemrég egyértelműen kinyilvánították, hogy folytatni kívánják az együttműködést. A nemzetközi szankciók nem lehetetlenítik el a két új blokk építését. Mind a magyar, mind az orosz fél határidőre teljesíti a feladatát.

Cikkünk 13. oldalon

TEIT

Tervezett ütemben épül a híd Kalocsa és Paks között

Két év múlva új hídon kelhetünk át a Dunán Pakstól délre, a huszadik Duna-híd építése ütemterv szerint halad. A beruházásnak köszönhetően negyedórára rövidül az út a két város között.

Magyarország jelenlegi legnagyobb hídépítési projektjének kivitelezése 2021 januárjában kezdődött, a létesítmény alapkövét 2021 júniusában rakták le. Az építkezés egyre látványosabb, különösen madártávlatból. Párhuzamosan halad a kivitelezés a Duna árterein és a nagyvízi medrében. Március végéig a bal parti – kalocsai – hullámtéri híd helyszíni összeszerelése 85 százalékban már megtörtént. A parton készre hegesztett szerkezetet egy speciális, hidraulikus meghajtású tolópad tolja a helyére. A hullámtéri híd 13 darab, 14-18 m hosszú szerkezeti elemből áll. Most a tizedik elem összeszerelése folyik és a híd már kilenc sikeres tolási fázison, 135 méteren túl van, elérte a 2. jelű támaszt. Ahhoz, hogy elérje végső helyét a 4. jelű támaszt, még közel 150 méter megtételére van szükség.

Nemrégiben végeztek az 440 méter hosszú mederhíd két, a mederbe tervezett pilonos támaszának cölöpözési feladataival. A két mederpillér további építése a mederfenékre elhelyezett, acélszerkezetű őrfallal határolt száraz munkatérben történik. Az őrfalakat két ütemben emelték be, a munkatér vízzáróságát a mederfenéken vízalatti betonozással készült alaplemez biztosítja. Innen épül a cölöpösszefogó gerenda, majd a pillér. A mederhíd felszerkezete a két mederpillértől kezdődően szabad-szereléssel fog történni. Az előregyártott acél felszerkezeti elemeket vízi úton szállítják a munkaterületre, daruval emelik be a helyükre. A jobb oldali – paksi – hullámtéri hídnál a támaszok cölöpözése készen van. Jelenleg az ártéri híd szerelőterének kialakítása zajlik. A szerelési munkák 2022 májusában indulnak el. Ezen az oldalon a híd a balpartihoz hasonló méretekben, 16 szerkezeti egységből készül és elemenként tolják majd előre, míg eléri végső helyét.

A 946,2 méter hosszúságú, tíz támaszú híd három részből áll össze, melyek szerkezete különböző, de mégis egy egységet alkot. Az ártéri hidak egyaránt háromnyílású, acél szekrénytartós gerendahidak. A mederhíd öszvér keresztmetszetű extradosed típusú híd pilononként 10-10 kábellel. A projekt kivitelezése során mintegy 6.500 tonna új acélszerkezet gyártása és beépítése valósul meg. Az acél hídelemek a Duna Csoport lengyelországi gyártóüzemében készülnek.

A beruházás részét képezi összesen 25,3 kilométer hosszú út megépítése (ebből 22,5 km új nyomvonalon). A híd és a hozzátartozó utak építése az Innovációs és Technológiai Minisztérium megbízásából, a NIF Zrt. beruházásban valósul meg. A kivitelezést a Duna Aszfalt Zrt. végzi, alvállalkozóként részt vesz a Hídépítő Zrt. A projekt összértéke mintegy 92 milliárd forint. A Kalocsa–Paks híd a jelenlegi tervek szerint 2024 tavaszára készül el, s negyedórára rövidíti le az utat a két város, valamint Kalocsa és az M6 autópálya között. A közlekedés gyorsítása mellett gazdasági fellendülést várnak az átkelőtől, mégpedig elsősorban a Bács-Kiskun megyei oldalon egyebek mellett azért, mert így ez a térség is kapcsolódhat a Paks II. projekthez, de a híd és főként a hozzátartozó út megépítése a Duna jobb partján fekvő települések jövőjére sem hatástalan. – Elég korán felismertük, hogy fejlődési lehetőségeink zsáktelepülésként szűkösek. Így évek óta azon dolgoztunk, hogy a világ megnyíljon számunkra és Gerjen is bekerüljön abba a megpezsdült környezetbe, amit a Paks II-es beruházás hozott. A híddal és a Gerjent Pakssal közvetlenül összekötő úttal válik valóra az álmunk – fogalmazott Romhányi Károly. Gerjen polgármestere hozzátette: egy kistelepülés minden bájával otthont nyújthatunk a családoknak, ugyanakkor a szülők gyorsan beérhetnek munkahelyeikre, legyenek azok akár a Duna bal vagy jobb partján. – A túlpart kulturális és gasztronómiai kincseit tíz perc alatt, a paksi életet pedig pár perc alatt érhetjük majd el. Nemcsak mi juthatunk el pillanatok alatt a környező települések értékeit felfedezni, hanem minket is könnyebben megismerhetnek. Paks egyik gyönyörű előkertje lehetünk, igazi ékszerdobozként mutatkozhatunk be – mondta. Széll Csaba a Gerjen Jövőjéért Alapítvány elnöke leszögezte, a falu lakói egyetértenek abban, hogy új korszak kezdődik a község történetében. Az, hogy az életüket milyen irányban változtatja meg, rajtuk is múlik. – Reméljük és teszünk érte, hogy ez pozitív legyen. Már az építés hírére felértékelődött Gerjen, családok költöztek ide, vállalkozások mutatnak érdeklődést, fejlődik az infrastruktúra. Lehetőségünk lesz arra, hogy értékeinket megmutassuk, „kitegyük a kirakatba” – összegezte.

Hasonlóképpen vélekedik Dunaszentgyörgy polgármestere, Kirnyákné Balogh Mária. – Bízom benne, hogy nem igazolódnak be az aggodalmaink és az, hogy a híddal kinyílik a kapu kelet felé, nem rontja majd a közbiztonságot – mondta. Hozzátette: természetesen új lehetőségeket is hozhat az átkelő, például alternatívát a munkahelyeket illetően, de elsősorban a kirándulás, túrázás terén vár előrelépést. Mivel lesz kerékpárút is a hídon, könnyen, kényelmesen el lehet kerekezni a sok látnivalót kínáló Kalocsára, de a polgármester arra számít, hogy a folyó bal partján élők is elindulnak felfedezni például a falu határában fekvő Brinyót, azaz láperdőt.

A Dunaszentgyörgyi Polgárőrség Közbiztonsági, Bűnmegelőzési, Környezetvédelmi Önvédelmi Egyesület elnöke, Herman Attila Imre úgy véli, fel fog pezsdülni az élet. Ezzel együtt arra is számítanak, sőt készülnek, hogy megnő az úgynevezett utazó bűnözők jelenléte. – Egyelőre úgy gondoljuk, hogy humánerőforrás-fejlesztésre nincs szükség, de a megyei szövetség közreműködésével az Országos Polgárőr Szövetségtől kaptunk technikai eszközöket. Az önkormányzat ugyanebből a célból fejleszti a térfigyelő kamerarendszert – fogalmazott. Örül annak, hogy fejlődik az infrastruktúra, megújulnak az utak, remélhetőleg a kerékpárút-hálózat is bővül, így megnyílik a lehetőség arra, hogy a Dunán innen és túl kirándulhassanak. – Arra számítok, hogy a híd előnyöket hoz, a lehetséges negatív hatásokra pedig igyekszünk felkészülni – összegezte.

A környékbeliek szinte mind hídpártiak – kezdte Bakai Károly Foktő polgármestere, aki örömmel elevenítette fel a kezdeteket, hiszen elmondása szerint nagyrészt neki köszönhető, hogy végül a híd itt, Foktő közvetlen közelében épül. Amikor felmerült a gondolat, kikérték a környékbeli polgármesterek véleményét. – Végül a legjobb helyet sikerült megtalálni a növényolajgyár, a vasútvonal és a kalocsai reptér miatt is. A híd rengeteg lehetőséget rejt mindannyiuk számára. Jelenleg a légvonalban mindössze hét kilométerre fekvő Paksra közel 75 kilométert kell autózni – fogalmazott. A Dunántúl látványos fejlődését legfőképp a közeli autópályának tulajdonítja. Ha pár perc alatt elérhető lesz az autópálya, végre ők is bekapcsolódhatnak a körforgásba. A legnagyobb előny, amit a foktőiek nagyon várnak, a növényolajgyár miatti óriási kamionos forgalom megszűnése lesz. Ez mindennapos nehézséget és veszélyhelyzetet okoz – szögezte le. A híd hatása már érződik, főként az ingatlan árakban, öt év alatt háromszorosára emelkedett az ingatlanok értéke. Alig akad eladó ház, ami okoz némi zavart, hiszen nincs lehetőség fiatal családok letelepedésére. Készülnek a Paks II. beruházásra érkezők fogadására is, ezért tervezik, hogy önkormányzati ingatlanokat szálláshelyekké alakítanak át, hogy az esetleges igényt ki tudják elégíteni.

Bedi Gyula szerint is érezhető a híd előnyös hatása. – Legfontosabb, hogy az elszármazott fiatalok találjanak haza és itt telepedjenek le, hiszen a hídnak köszönhetően több nagyváros is elérhető távolságba kerül majd – kezdte Uszód polgármestere. Vonzó lesz a településük azok számára, akik szeretik a csendes vidéki környezetet, a léleknek megnyugvást adó Dunapartot, a hídnak köszönhetően pedig elérhető távolságba kerül a munkahelyük. Bedi Gyula bízik abban, hogy a fiatalabbak érkezése az önkormányzati intézmények fejlődését vonja maga után. Már el is kezdték erre a felkészülést, a nemrégiben elkészült minibölcsődét rövidesen átadják. Nagyon várják a kerékpárutat, amely Fajszot és Dunapatajt köti majd össze a Duna-parton. Ennek segítségével körbejárható lesz kétkeréken a Duna-hidak közötti terület, ami hatalmas lendületet adhat a kerékpárturizmusnak is. A polgármester bízik abban, hogy a híd elsődleges vonzáskörzetébe tartozó településként elsők között fogják érezni az előnyöket, ami a település életének felpezsdülésével jár majd. – Remélem, hogy Uszód fiatalodni fog és a játszótereken megháromszorozódik a gyermekek száma, de sikerül megőriznünk a nyugalmat, harmóniát is. Kérdéses, hogy az újonnan érkezők hogyan tudnak alkalmazkodni, integrálódni a helyi hagyományokba. Az uszódi „Gubbantós” nyilván az elején nem fog nekik jelenteni semmit – jegyezte meg mosolyogva. Hozzátette, biztos benne, hogy az új jövevények be tudnak majd illeszkedni.

A Paks II. projektben látják a térség jövőjét az országgyűlési képviselők

Fontos, hogy a térségben élők hogyan viszonyulnak a nukleáris áramtermeléshez, az atomerőműhöz. A lakossági vélemények formálásában a TEIT-nek kiemelkedő szerepe van – vélekednek a térség országgyűlési képviselői. Süli Jánossal, Tolna megye 3-as, és Font Sándorral, Bács-Kiskun megye 3-as választókerületének újraválaszott országgyűlési képviselőjével beszélgettünk.

– Először is mindenkinek köszönöm a részvételt, a rám szavazóknak pedig az újabb ciklusra szóló bizalmat is. Azzal, hogy Orbán Viktor és kormánya mellett állt ki a választók többsége, az atomenergia mellett is letették a voksukat. A szavazással kinyilvánították, hogy egyetértenek az energiapolitikánkkal és azzal, hogy meg kívánjuk építeni a két új atomerőművi blokkot – kezdte Süli János képviselő, a Paks II. projektért felelős miniszter. *(Lapzártánkig az új kormány még nem alakult meg – a szerk.)* Mint hozzátette, ez felér egy népszavazással a Paks II. kérdésében. – Tolna megyében mindhárom, Bács-Kiskun megyében mind a hat körzetet hoztuk – tette hozzá.

Arról is beszélt, hogy a munka halad tovább, ami – ahogy korábban számos alkalommal elhangzott – nemcsak az erőmű építéséről szól, hanem összehangolt, szisztematikus térségfejlesztésről is. – Erre évtizedek óta nagy figyelmet szenteltünk, a TEIT és az atomerőmű közötti szerződés keretében, a Duna-Mecsek Térségfejlesztési Alapítvány, annak megszűnése óta pedig a Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítvány jóvoltából, de számtalan forrást igyekszünk mozgósítani például a Közép-Duna Menti Térségfejlesztési Tanácson keresztül is annak érdekében, hogy a környékbeli falvak lakosságmegtartó képességét növeljük – fogalmazott. Beszámolt róla, hogy a térségfejlesztési feladatokat koordináló PIP Nonprofit Kft.-n keresztül most is folyik létesítmények felújítását eredményező szerződések előkészítése, illetve zajlik a környékbeli kerékpárutak tervezése is, amiről a közelmúltban egyeztettek. A küszöbönálló fejlesztések jóvoltából a Duna három hídját igénybe véve lehet majd kisebb és nagyobb kerékpáros köröket megtenni a folyó bal és jobb partján. Kitért arra, hogy az új Duna-híd lerövidíti a távolságokat, Kalocsáról könnyebb lesz elérni az autópályát, az ott élők be tudnak kapcsolódni a Paks II. projektbe, a munkavállalók ellátásába. – Azon is dolgozunk, hogy ne egy lábon álljon a térség gazdasága, igyekszünk más ipar letelepedését elősegíteni, de a mezőgazdaság terén is komoly terveink vannak. Azt reméljük, hogy akár pályakezdő fiatalok is meglátják a lehetőséget a modern, intenzív gazdálkodásban – foglalta össze.

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulásra térve azt mondta, örömmel konstatálta, hogy a régóta csatlakozni szándékozó települések is felvételt nyertek. A TEIT – mint fogalmazott – teszi a dolgát, óriási szerepe van abban, hogyan alakul az atomenergia társadalmi elfogadottsága a régióban. – Ha a TEIT településein az erőmű elfogadott, akkor a Nyíregyházán élők is azt gondolják, hogy rendben van az atomerőmű, ami, erről ne feledkezzünk meg, az olcsó áram garanciája – emelte ki.

Az orosz–ukrán helyzet kapcsán leszögezte: minden kormányzati szándék arra mutat, hogy megépüljön a két új blokk, aminek szükségességéhez kétség sem fér. A Paks II. projektben érdekelt nyugati cégek is megerősítették, hogy a meglévő energetikai szerződéseket meg akarják tartani. Hozzátette, „a világ minden rezdülésére oda kell figyelni”, ugyanakkor a cél az, hogy a meglévő szerződésnek megfelelően megépüljön a két blokk Pakson.

– A TEIT egy különleges, zárt csoport, mondhatjuk, irigykednek azok, akik nem kerülhetnek ebbe a körbe – kezdte Font Sándor. Bács-Kiskun megye 3-as választókerületének ismételten megválasztott országgyűlési képviselője megbízólevelének átvételekor beszélt lapunknak a társulás szerepéről, eredményeiről. Mint mondta, ennek a térségnek a jövőjét jelentősen befolyásolja a Paks II. beruházás. A térség lakói évtizedek óta együtt élnek az atomerőművel, a társulás által a tájékoztatás, információátadás terén végzett munka mára rutinná vált. Az önkormányzatok kisebb-nagyobb fejlesztéseik elvégzésére forrást kapnak, ezeket továbbra is szeretnék megtartani.

A képviselő, aki hetedik mandátumát tölti, ugyanazt erősítette meg, mint amit Süli János képviselő: az orosz fél biztosította, hogy a kialakult konfliktus ellenére továbbra is garantálják a szerződésben vállalt kötelezettségeket és határidőket. – Talán ez a legfontosabb információ a térségben élőknek, hiszen az elmúlt időszakban sokan feltették a kérdést, mi lesz a sorsa a beruházásnak. A képviselő véleménye szerint, ha másképp alakulnak a 2022-es választások, az ellenzék felülvizsgálta volna a Paks II. szerződését, ami gyakorlatilag azt jelentette volna, hogy felfüggesztik a projektet.

– Mi nem – szögezte le Font Sándor. Hozzátette, úgy gondolja, hogy a nagyarányú győzelem ebben a kérdésben továbbra is stabilitást biztosít. – Ezzel együttesen azt mondhatjuk, hogy a világ egyik legkomolyabb, legmodernebb technológiájú atomerőművének építkezése előtt állunk. Szerencsére mindegyik fél tartja magát a szerződéshez és a pályázaton nyertes német és amerikai cég is úgy nyilatkozott, nem kíván visszalépni a tendertől. Bízunk benne, hogy erre nem is kerülhet sor – mondta Font Sándor. Hozzáfűzte, ha erre mégis sor kerülne, az orosz technológia megállja a helyét magában is. Hiszen a világ számos pontján építenek atomerőművet a német és az amerikai tudás nélkül.

– Remélhetőleg az elkövetkező néhány hónapban megkapja a projekt az építkezéshez szükséges összes engedélyt és stabil, visszafordíthatatlan lesz ez a beruházás is az emberek gondolataiban, mint a Kalocsa–Paks Duna híd építése. Ott is érezhető volt a lakosság bizonytalansága és az, hogy csak a Fidesz politikai kampányígéretének tartották. Végül, amikor gőzerővel megindult az építkezés, megnyugodtak a kedélyek, és mindenki tudomásul vette, hogy márpedig itt híd lesz – fogalmazott az országgyűlési képviselő. Font Sándor véleménye szerint ugyanez történik az erőmű esetében is: ha meglesznek az engedélyek, a projekt megítélése is megváltozik. Sokan tisztában vannak vele, hogy a villamos energia milyen nagy érték, és azzal is, hogy a függetlenséghez elengedhetetlen a Paks II. beruházás sikere.

Font Sándor kitért a nukleáris ágazat és a TEIT települések közötti szoros kapcsolat jelentőségére. Mint mondta, a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás fontos munkát végez a lakosság körében. Egyértelműen úgy látja, hogy ebben kialakult rend van és ennek a létjogosultsága megkérdőjelezhetetlen a jövőben is. Szerencsés és példamutató, hogy a társulás településeinek vezetői jól ismerik egymást és közösen tudják tisztázni a felmerülő kérdéseket. Ennek köszönhetően a lakosság tájékoztatása hatékonyabb. Font Sándor felidézte, hogy a Paks II. beruházás környezetvédelmi engedélyezésének keretében közmeghallgatást tartottak a térségben. Ő, mint országgyűlési képviselő, a Duna bal partján található települések közmeghallgatásainak mindegyikén részt vett és azt tapasztalata, hogy a helyi lakosok teljesen tisztában vannak a Paksi Atomerőmű tevékenységével és jelentőségével, a biztonságos működésben sem volt kétségük, ami megítélése szerint egyértelműen jelzi a TEIT tájékoztató munkájának sikerét.

– Egyik fórumon sem merült fel, hogy ne épüljön újabb atomerőmű. Sőt! A kérdés az volt, hogyan tudnának bekapcsolódni az építkezésen folyó munkába az itt élők. Ezeken a közmeghallgatásokon lett egyértelmű, hogy létjogosultsága lenne egy új Duna hídnak a térségben, ami 2024-re meg is valósul majd – foglalta össze Font Sándor.

ÚJ IPARI CSARNOKOT AVATTAK A PAKSI IPARI PARKBAN

Elsősorban az atomerőmű-beruházásra érkező cégeknek ad majd otthont az az új, majdnem 1600 négyzetméteres iparcsarnok, amely raktározási és ipari tevékenységre alkalmas. A csarnokot átadó PIP (Paksi Ipari Park) Nonprofit KFT. rövid távú célja, hogy a Paks II. projekthez közvetlenül kapcsolódó vállalkozások települjenek az ipari parkba, hosszabb távon viszont szeretnének itt egy új ipari logisztikai központot kialakítani, ahová az atomerőműtől független tevékenységet végző vállalkozásokat is várnának.

Ismét közel félmilliárd forinttal támogatják a térségfejlesztést

Meghaladja az ötvenet a nyertesek száma a Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítvány (JETA) legutóbbi pályázatán. Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. által létrehozott és a Miniszterelnökség által támogatott Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítvány kuratóriuma 2022. március 24-én Bölcskén tartotta ülését, ahol a 2021-es pályázati felhívás eredményét is közzétették.

A térségfejlesztési alapítvány 2011-ben jött létre, célja az atomerőmű körüli kedvezményezett területeken a felzárkóztatás, az életminőség-emelés segítése. Az érintettségi kört a Paksi, a Kalocsai, a Tolnai járás egészét, valamint a Szekszárdi járás egy részét magába foglaló 47 település alkotja. Az alapítvány fő támogatója 2015 óta a Miniszterelnökség. 2021-ben a JETA pályázatot nyújtott be térségfejlesztési támogatásra a Miniszterelnökséghez, 500 millió forint összegre. A pályázat szakmai programjában bemutatták azokat a fejlesztési célokat, amelyek a korábbiaknál szorosabban illeszkednek a Paksra tervezett új atomerőmű blokkok előkészítési és létesítési programjához. Prioritást élveznek a térségi és települési szolgáltatási infrastruktúra-fejlesztésre irányuló projektek. A bölcskei kuratóriumi ülésen kihirdették az önkormányzatok számára kiírt pályázati forduló nyertes pályázatait. A települések 71 pályázatot nyújtottak be, amelyek közül a kuratórium 54-et részesített támogatásban. Ennek keretében lehetőség nyílik a kórházak számára eszközbeszerzések végrehajtására, több önkormányzatnak pedig településterv elkészítésére. Megvalósul közvilágítás korszerűsítés, napelemes rendszerek kiépítése, illetőleg járda- és parkoló felújítási és létesítési programok indulhatnak. Nagy beruházásokhoz önerő kiegészítést kaptak a települések, csaknem két tucat közösségi létesítmény felújítására kerül sor, illetve ezúttal bútorbeszerzést is támogat a szervezet. A Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítványhoz kapcsolódó információk, így a nyertes pályázatok listája megtalálhatók a www.jovonkenergiaja.hu oldalon.

Iparterület fejlesztések Kalocsán

Átadták az elmúlt időszak egyik legnagyobb kalocsai beruházását, az iparterület fejlesztést és inkubátorházat Kalocsán. A város önkormányzata a Bács-Kiskun Megyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft.-vel konzorciumban nyerte el a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretén belül a 800 millió forint vissza nem térítendő támogatást a beruházásra. A 2020 decemberében még forráshiánnyal küzdő projekt egyedi kormánydöntéssel valósulhatott meg. Font Sándor országgyűlési képviselő közbenjárásával 118,4 millió forint többlettámogatáshoz jutott az önkormányzat.

A városban olyan iparterületet alakítottak ki, amely alkalmas arra, hogy azt a vállalkozások telephelyként, termelés vagy szolgáltatás végzése céljából vegyék igénybe, ráadásul a Kalocsa-Paks Duna-híd és a Paks II. beruházás közvetlen közelében.

A régi laktanya területén kialakított inkubátorházban helyet kapnak kezdő vállalkozásoknak kialakított, bérelhető telephelyek is, amelyekre a jövőben pályázat útján tudnak majd jelentkezni az érdeklődők. Az önkormányzat célja, hogy támogassák és lehetőséget adjanak újonnan induló vállalkozásoknak is. – Azt gondolom, Kalocsa végre a fejlődés útjára lépett és a közvetlen szomszédságunkban megvalósuló atomerőmű-fejlesztésnek köszönhetően óriási lehetőségek előtt állunk. Erre pedig minden erőnkkel fel kell készülnünk – fogalmazott dr. Filvig Géza, Kalocsa polgármestere.

Mezőgazdasági mintaprojekt

A Közép-Duna Menti Kiemelt Térség 99 településén segíti a precíziós mezőgazdasági technológiák bevezetését a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) és a Közép-Duna Menti Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. A cél, hogy az egyetemi tudásbázisra építve innovatív megoldási javaslatokkal és képzésekkel támogassák a gazdálkodókat, új befektetéseket vonzzanak a térségbe.

A projekt keretében innovatív javaslatokat fogalmaznak meg, és olyan mezőgazdasági technológiákat mutatnak be a térség gazdálkodói számára, amelyek révén elősegíthető a termelés növelése, mérséklődik a humánerőforrás-igény, és amelyek válaszként szolgálhatnak a Föld változó klímája által fellépő kihívásokra.

A térség fejlesztését elősegítő innovatív smart-farming technológiák lehetővé teszik ugyan a költségek csökkentését és a termelés növekedését, hatékony alkalmazásukhoz azonban részletes helyzetelemzésre, intenzív képzésekre, valamint a módszerek sikeres adaptációjára van szükség. A MATE és a Közép-Duna Menti Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. együttműködésével megvalósuló szakmai program éppen ezt a folyamatot segíti elő.

Az egyetem szakemberei szenzorok kiépítésével és ipari drónos felmérésekkel egyaránt segítik a projekt megvalósulását, a gazdálkodók számára pedig képzéseket szerveznek. Három mintaprojekt is megvalósul a térségben, egy szántóföldi növénytermesztéssel és egy kertészettel foglalkozó gazdaságot, valamint egy állattartó telepet bevonva. Ez a munka lényegében modellezi azt, ami az elkövetkező időszakban egész Magyarországon megvalósulhat, erősítve a fenntarthatóságot, a versenyképességet, az élelmezésbiztonságot és az önrendelkezést. A projekt segítségével a térség agrárszereplői megismerik a legújabb precíziós mezőgazdasági megoldásokat, valamint szakmai iránymutatást kapnak ezek alkalmazásához.

Képzési együttműködés

Együttműködési megállapodást írtak alá Fadd-Domboriban a képzési, szakképzési és foglalkoztatási rendszer szereplői egy, a Közép-Dunamenti Kiemelt Térség (KDMKT) területén létrehozott Képzési és Foglalkoztatás-fejlesztési Fórum megalakításáról. Az új fórum szakmai döntéselőkészítő, véleményező és javaslattevő térségi testületként segíti majd a Közép-Duna Menti Fejlesztési Tanács és a fórumban résztvevő szereplők munkáját.

A partnerek arra vállalkoznak, hogy a térségi fejlesztési célok érdekében célzott, folyamatos szakmai párbeszéddel reagálnak majd a térségi igényekre, szükségletekre a képzési és munkaerőpiaci területek mentén.

A három megyét felölelő szakmai összefogás szereplői között találjuk az egyetemeket, a Tolna Megyei, a Bajai, Kecskeméti, Kiskunhalasi, Dunaújvárosi és Székesfehérvári Szakképzési Centrumokat, a Déli Agrárszakképzési Centrumot is, de a későbbiekben is lehet csatlakozni. A fórum működésébe bevonják az érintett kormányhivatalokat és gazdasági kamarákat, a nagyvállalatokat és a KKV szektorban működő vállalkozásokat, a felnőttképző intézményeket.

Az együttműködés koordinációját a KDMFÜ Közép-Duna Menti Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. végzi, a Közép-Duna Menti Fejlesztési Tanács megbízásából. Dr. Mikulás Brigitta elnök szerint alapvető érdek, hogy a régióban kialakuljon a munkaerő-piaci igényekből fakadó előrejelzési rendszer, monitorozva legyen, megtörténjen az utánkövetése és a tapasztalatok elemzése, publikálása és hasznosítása a képzési portfólióban.

ZÖLDRE VÁLTUNK

Okos városfejlesztések Kalocsán

Digitális közösségi teret alakít ki az önkormányzat a Kubikus Parkban. Rövidesen kihelyeznek itt egy napelemes okospadot, intelligens hulladékgyűjtő edényeket és kiépítenek egy elektromos töltőállomást.

Kalocsa is csatlakozott a Kalocsai Innovációs és Közművelődési Központ közreműködésével 2021 tavaszán a Digitális Jólét Programhoz. Ennek az együttműködésnek lassan kézzelfogható jelei lesznek, hiszen a város közkedvelt közösségi terén, a Kubikus Parkban rövidesen egy négy férőhelyes, napelemmel működtetett okospadot telepítenek.

Ugyanitt elhelyeznek három okos kukát és egy elektromos töltőállomást alakítanak ki, amely egyszerre két autónak biztosít majd áramvételi lehetőséget.

A digitális közösségi térrel elsősorban a fiatalok megszólítása a cél, ám a város bármely lakójának hasznos lehet. Az okospad rengeteg lehetőséget nyújt, hiszen a számos szenzorral felszerelt eszköz figyeli a környezeti változásokat, így például a beépített kijelzőn keresztül tájékoztatást ad a levegő szennyezettségéről, páratartamáról, az UV szintről, és a hőmérsékletről is. Mindezen túl wifi hotspotként is funkcionál és a beépített USB és vezetékmentes töltőpontnak köszönhetően nemcsak pihenésre, hanem digitális eszközök töltésére is lehet használni. Az innovatív köztéri bútor várhatóan a fiatalok közkedvelt találkozási pontjává válik majd, de a városba látogató turisták is könnyebben juthatnak információhoz az ingyenes internetkapcsolat jóvoltából.

Az okosszemetesekkel pedig a hulladékgyűjtés költségeinek csökkentésére lesz lehetőség akár 43%-kal. Az innovatív szeméttárolók képesek mérni és távolról jelenteni a töltöttségi szintet. Ez a rendszer lehetővé teszi a kezelő számára, hogy gyorsan megtervezze a hulladékútvonalakat, ezáltal a működtetés is költséghatékonyabb lesz.

Kalocsa sikeresen pályázott a Digitális Jólét Nonprofit Kft. által kiírt OkosÓvoda Programba is. A pályázati eljárásban kiválasztott száz intézmény egységes szolgáltatásként kész arculati elemeket tartalmazó modulokból a saját igényeinek megfelelően alakíthatja ki majd honlapját. A program támogatja a digitális kultúra és kompetencia fejlesztését, valamint a médiatudatosság, médiaműveltség fejlesztését, illetve kommunikációs csatornaként szolgál a gyermekvédelem és biztonság, szankcióalkalmazás és segítségnyújtás témakörökben. A digitális eszközök használata egyértelműen kezd áttolódni az óvodás és bölcsődés korosztályra is. Ez egy olyan új és fontos jelenség, ami a gyermekek személyiségfejlődésére, kognitív és egyéb képességeik alakulására már nagyrészt hatással van, és az óvoda pedagógusoknak is fel kell rá készülniük.

RÖVID HÍREK

PAKS

Átadták az első okoszebrát nemrégiben Pakson. Mivel a közelben van az Atom tér, a Csengey Dénes Kulturális Központ és a Paksi II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, egy igen forgalmas gyalogátkelőhelyet alakítottak át. A SafeCross okoszebra egy olyan közlekedésbiztonsági rendszer, amely az útburkolatban elhelyezett aktív LED prizmák segítségével, villogó fénnyel hívja fel az autósok figyelmét a gyalogosokra. A zebra mellé két villanyoszlopot is kihelyeztek, ezzel fokozva a közlekedésbiztonságot. A beruházás közel hárommillió forintba került, aminek a felét a Generali a Biztonságért Alapítvány pályázatán nyerte Paks. A városvezetés az idei költségvetés alapján mintegy harminc millió forintot fordít hasonló fejlesztésekre. Idén még hét helyszínen létesül okoszebra.

Fotó: Paksi Hírnök/Szép Zsóka

MADOCSA

A Magyar Falu Programban nyert tavaly Madocsa önkormányzata az Ady Endre utca útfelújítására 40 millió forintot, de mivel az előző esztendőben nem volt kivitelezési kapacitás a megvalósításra, idén pótolták azt. Közben egy újabb pályázatot is nyertek a Magyar Falu Programban, a 45 millió forint támogatásból az Újkender és a Mester utcákban lesz új aszfaltburkolat. Ennek a két útnak a rekonstrukcióját is idén kívánják elvégezni, a munkálatok során a meglévő árkokat is rendbe teszik.

GYÖRKÖNY

Új sportcsarnokot adtak át március végén Györkönyben. Az elmúlt évtizedekben két alkalommal is készültek tervek, de nem volt forrás a megvalósításra, ezért 2015-től minden évben elkülönítettek húszmillió forintot, így öt év alatt összegyűlt a tervezett százmillió forint, időközben azonban jelentősen megemelkedtek az építőipari árak. A JETA-tól illetve a Miniszterelnökségtől érkezett támogatással sikerült kiegészíteni a keretet a megvalósításhoz szükséges 184 millió forintra. A Györkönyi Német Nemzetiségi Általános Iskola mellett megépített sportcsarnok kosárlabdapálya méretű pályája alkalmas kézilabdára, teremfocira, teniszre, röplabdára és egyéb szabadidős tevékenységre. A csarnok az iskolások, óvodások mellett a felnőtt lakosság sportolási igényeit is kiszolgálja.

GERJEN

Az elmúlt években többször pályázott sikerrel a Magyar Falu Programban Gerjen. Az áprilisban érkezett friss hírek szerint, folytatódhat a fejlesztés. Az újonnan elnyert forrásokból többek között egy új kommunális eszközt szerezhet be Gerjen, hogy a település karbantartása minél hatékonyabban történjen. Új urnafalat építhetnek, amire a lakosság részéről korábban érkezett igény. Az idei nevelési évben nyílt meg a gerjeni VárLak Óvoda és Bölcsőde. Az új létesítmény udvarát közel hatmillió forint újonnan elnyert vissza nem térítendő támogatásból fejleszthetik. A Magyar Falu Program legutóbbi fordulójában több mint 28 millió forinthoz jutott Gerjen.

TENGELIC

Négy pályázatot nyújtott be Tengelic önkormányzata a Magyar Falu Programban, amelyekből három sikeres volt. Közel hatmillió forintot játszótérbővítésre nyertek, amit nyár elejére szeretnének megvalósítani. Huszonhárommillió forint támogatást kaptak a ravatalozó felújítására, ehhez kapcsolódóan az önkormányzat saját forrásból urnafalat építtet. A harmadik pályázatban elnyert negyvenkét millió forintból Tengelic-Szőlőhegyen az Arany János utca rekonstrukciója valósulhat meg. Gáncs István polgármester úgy tájékoztatott, hogy a Paks II. beruházásra való felkészülés részeként tavaly átadtak Tengelic-Szőlőhegyen egy több mint félmilliárd forint értékű szennyvízberuházási projektet, és egy útfejlesztés is megvalósult, az újabb rekonstrukció ezekhez kapcsolódik.

DUNASZENTBENEDEK

Hosszú kihagyás után rendezték meg újra Dunaszentbenedeken a Tájházak Napjával egybekötött Szent György-napi ünnepséget. A helyi hagyományőrző néptáncosok bemutatója mellett egy Fülöp Ferenc-díjas táncospár uszódi friss és lassú csárdással szórakoztatta az érdeklődőket. Helyi kézműves termékek bemutatója és kézműves foglalkozások is színesítették a programkínálatot. A nap érdekessége volt Vidók Zoltán bankógyűjteményéből összeállított kiállítás, amelyet a tájházban tekinthettek meg a látogatók.

RHK KFT.

Önök kérdezték!

A Kiégett Kazetták Átmeneti Tárolója (KKÁT) térségében élő lakosok is feltehették kérdéseiket a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) megbízásából 2021-ben elvégzett közvélemény-kutatás során.

Az 1000 fő személyes megkérdezésével lefolytatott felmérést a Kutatópont Kft. végezte. A kutatásban szereplő témakörökről és a kedvező eredményekről az RHK Kft. beszámolt Elektronikus Hírlevelében, honlapján, valamint a térség tájékoztatási és ellenőrzési feladataiért felelős Társulás kéthavonta megjelenő újságjában is.

– Mint ahogy arról tájékoztattuk a lakosokat, a közvélemény-kutatás során nem csak Társaságunk tett fel kérdéseket, hanem a résztvevők is élhettek ezzel a lehetőséggel. Minden kérdést nem tüntetünk fel egyesével, mert sok az átfedés, éppen ezért tematizáltuk és így válaszoltuk meg azokat – mutatott rá Honti Gabriella, az RHK Kft. Kommunikációs Osztályának vezetője. Mint bármely párbeszéd esetén, amelyet a lakosokkal folytat a Társaság, úgy a közvélemény-kutatás folyamán is a leggyakoribb kérdések a tároló biztonságos üzemelésének szavatolását firtatták. Nem csak társadalmi elvárásként jelenik meg az igény a biztonságos üzemelésre, hanem az atomtörvény is leszögezi: „Az atomenergia alkalmazása során a biztonságnak minden más szemponttal szemben elsőbbsége van”. Ezt az igényt csak megfelelően kialakított sugárvédelmi és környezetellenőrző rendszer működtetésével, az eredmények feldolgozásával, értékelésével és bemutatásával lehet kielégíteni.

A tároló sugárvédelmi rendszere a folyamatos üzemű monitorozásból és mintavételből, a minták laboratóriumi méréseiből, valamint személyi dozimetriai ellenőrzésből tevődik össze.

Az üzemi dozimetriai ellenőrzéseket telepített dózisteljesítmény mérőszondák és aeroszolmonitorok hálózata segíti. Ezen kívül a személyzet rendelkezik különböző kézi sugárvédelmi műszerekkel is.

A tároló légneműkibocsátás-ellenőrzését a szellőzőrendszer kéményébe telepített mintavevő-rendszer és folyamatosan működő aeroszolmérő biztosítja. A laboratóriumi vizsgálatok többségét a tároló saját sugárvédelmi laboratóriumában végzik. A kibocsátásellenőrzés mérései szerint a létesítmény üzemeltetése során az éves összesített folyékony és légnemű kibocsátás folyamatosan a vonatkozó korlát töredéke.

Mivel a tároló és az atomerőmű telephelye közvetlenül egymás mellett van, a KKÁT környezetellenőrző rendszere az atomerőmű rendszerébe integráltan működik. A Paksi Atomerőmű és így a tároló 30 kilométeres körzetében telepített állomásokról rendszeresen gyűjtik a környezeti mintákat, és évente mintegy 25 ezer környezeti mérést végeznek el. A telemetrikus mérőrendszer folyamatos környezeti dózisteljesítmény mérést biztosít. A tároló biztonságát már a tervezéskor is kiemelten kezelték, hiszen figyeltek a szeizmikus hatásokra, a talajvíz elleni védelemre is. Az építmény tervezési alapszintjét úgy határozták meg, hogy a figyelembe vett maximális árvízszint esetén se következhessen be a létesítmény elárasztása. A hatósági előírásnak megfelelően a tároló tízezer évente előforduló, 0,35 g vízszintes gyorsulást előidéző földrengés elviselésére is méretezve lett.

A feltett kérdések jelentős része azt firtatja, hogy milyen haszna, előnye van a lakóknak a tároló üzemeléséből, valamint szembetűnő, hogy sokan a tároló üzemeltetőjétől, az RHK Kft.-től várnak jelentős beruházásokat a térségben.

Az RHK Kft. nonprofit szervezetként a radioaktívhulladék-kezelés ellátásához szükséges feladatait a Központi Nukleáris Pénzügyi Alapból (KNPA) finanszírozza, amelynek kezelője az Innovációs és Technológiai Minisztérium. A Társaságnak így nincs lehetősége a lakosság életkörülményeit fejlesztő beruházások megvalósítására. Ennek ellenére a térségnek számos, igen jelentős haszna van a tároló működéséből, hiszen 1998 óta támogatási összeget kapnak, jelenleg a KNPA-ból, évi több mint 330 millió forintot. A támogatást a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás (TEIT) kapja az ITM jóváhagyásával és az RHK Kft. közreműködésével. A Társulás tagtelepülései (Bátya, Dunapataj, Dunaszentbenedek, Dunaszentgyörgy, Fadd, Foktő, Gerjen, Géderlak, Györköny, Kalocsa, Madocsa, Ordas, Paks, Pusztahencse, Tengelic, Uszód)

döntenek arról, hogy milyen arányban osztják fel egymás között a támogatási összeget. Mindebből valósítják meg a tájékoztatási, ellenőrzési kötelezettségüket, amelyet vállalnak, valamint felhalmozásra (beruházásokra) és működésre (pl. önkormányzati üzemeltetési költségek finanszírozása) is fordíthatják az összeget – minden település saját maga dönti el, hogy milyen arányba használja fel céljaira a támogatást.

A kommunikációs tevékenység aktivitását, platformjait illetően is számtalan észrevétel, kérdés merült fel. Nemzetközileg elfogadott, hogy az átlátható, nyílt tájékoztatás nélkül nem valósíthatók meg sikeres projektek a nukleáris iparban – ebbe a kiégett fűtőelemek kezelése is beletartozik. Az átláthatóság és nyíltság feltételeként a Társaság minél több platformon próbál jelen lenni, hogy senki ne maradjon ki a kommunikációs folyamatokból. Az atomtörvény nyújtotta lehetőséggel élve az RHK Kft. azt a megoldást választotta, hogy tájékoztatási kötelezettségét a lakosság felé elsősorban az információs és ellenőrzési célú önkormányzati társulásokon, ezesetben a TEIT-en keresztül valósítja meg. A térségnek jutó támogatási összeg is ehhez a feltételhez kötött, vagyis, hogy a társulás ellássa a támogatási szerződésben vállalt kommunikációs feladatait. Ezekhez a feladatokhoz nélkülözhetetlen, hogy a megfelelő információk birtokában legyenek, amelyeket a radioaktívhulladék-kezelő biztosít számukra. Természetesen, nemcsak a társulásokra támaszkodva valósul meg a tájékoztató tevékenység, hiszen az RHK Kft. több más, saját kezelésében lévő kommunikációs eszközt is felhasznál. Az alábbiakban a fő tevékenységek olvashatók – a teljesség igénye nélkül.

Az RHK Kft.:

- A TEIT tagtelepülések vezetőinek évente négy alkalommal tart személyes beszámolót az aktualitásokról - a pandémia alatt ezek a beszámolók írásban történtek meg.
- A társulás ellenőrző csoportjának lehetőséget biztosít a tevékenységének átlátható nyomon követésére.
- A TEIT Hírekbe évente minimum 6 szakmai tartalmat biztosít.
- A társulási tagtelepülések vezetőinek megküldi a folyamatosan megjelenő Elektronikus Hírlevelet.
- Részt vesz a térségekben megrendezésre kerülő közmeghallgatásokon.
- Részt vesz (bizonyos esetekben megszervezi) a gyermekek tájékoztatását, oktatását, fejlesztését elősegítő vetélkedőkön, tanulmányi versenyeken, rendhagyó fizika órákon, pályázatokon, fórumokon.
- Részt vesz a társulás éves nagy tájékoztató rendezvényén (TEIT Nap), igény esetén szakmai előadókat biztosít.
- Részt vesz a támogatási szerződések előkészítésében, az elszámolások jóváhagyásában.
- A társulási tagtelepülések vezetőinek folyamatosan a rendelkezésére áll.
- Látogatócsoportokat fogad látogatótermében, látogatóközpontjában, létesítményeiben, kutatási területén.
- Nyílt napokat szervez a nagyobb átláthatóság érdekében.
- Honlapot, Youtube csatornát, Facebook oldalt tart fenn.
- Közzéteszi telephelyeinek átlagos havi dózisteljesítményadatát honlapján.

Egy magazin az újrahasznosítás jegyében

A Paksi Atomerőmű Alkotó Energia programja azzal a céllal született meg 2016-ban, hogy elősegítse és népszerűsítse a meglévő értékek megőrzését, ezzel pedig a környezettudatosságot és a potenciális hulladék mennyiségének csökkentését. A kezdeményezés az elmúlt évek során milliókhoz vitte közelebb a Csináld magad! mozgalom eszméjét, 5 év alatt több mint nyolcezer pályamunka érkezett pályázatainkra. A saját kezű alkotás mára sokunk életének természetes részévé vált mindennap megtapasztaljuk annak örömeit és előnyeit.

Az Alkotó Energia a közösségteremtésben és a tudás átadásában is fontos szerepet vállal. Jelen vagyunk a közösségi oldalakon, illetve az Alkotó Energia ÚJRA! magazin hasábjain is rendszeresen olyan témákkal foglalkozunk, mint az újrahasznosítás, a tudatos életmód és a fenntarthatóság.

Az évek során a pályázattal együtt fejlődött és átalakult a magazin is, melynek céljairól és megújulásáról Iványi Krisztina, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. főszakértője, az Alkotó Energia program és az ÚJRA! magazin megálmodója mesélt. „Az Alkotó Energia ÚJRA! magazin elődje lényegében egyidős magával az Alkotó Energia programmal: országos lapok ingyenes mellékleteként jelentettük meg azzal a céllal, hogy valódi sztorikon keresztül – az alkotók és műveik bemutatásával – hívjuk fel a figyelmet a bútorfestésben rejlő újrahasznosítási és értékmentési lehetőségekre. Amikor az országos pályázatot is „kitágítottuk”, és egyre nagyobb figyelmet szenteltünk az újrahasznosítás további lehetőségeinek, magától értetődő volt, hogy a magazint is ebben a szellemben kell átformálni, ezért is illesztettük hozzá a nevéhez az ÚJRA! szócskát, jelezve ezzel a lap legfontosabb témáját, és az újság megújulásának tényét is.”– meséli Krisztina.

Az újságot azzal a céllal hívtuk életre, hogy szórakoztató formában, érthető módon, egy-egy témát körbejárva ismerkedhessenek meg az olvasók a környezettudatossággal és a DIY életfelfogással. A magazin mindenkihez szól, azokhoz, akik még csak most találkoznak először a Csináld magad! mozgalommal, és azokhoz is, akik már jól ismerik. Fő üzenete talán az lehetne, hogy tudatossággal és valódi szándékkal jobbá tehetjük a környezetünket. Hogy ki, milyen formában veszi ki részét a társadalmunkat érintő környezeti terhelést csökkentő lépésekből, egyénileg eltérő. Az biztos, hogy otthon kell kezdeni. Ezt vallja Krisztina is: „A célcsoportunk nagyon széles, hiszen a fenntartható létezés nemtől és életkortól függetlenül fontos téma (kellene, legyen): igyekszünk hát sokfélék lenni témákban is, szerzőkben is. Ugyanakkor minden egyes anyagunk azonos abban a törekvésben, hogy bemutasson egy valódi, akár mások által is megvalósítható ötletet, sztorit: olyan ügyeket és embereket szeretnénk példaként állítani, amelyek/akik a hétköznapi életből származnak. Nem a „nagy” sztorikat keressük, a világraszóló híreket: hiszünk abban, hogy a nagy dolgok igazából kicsiben kezdődnek, kicsiben történnek meg, de ha elég sokan és sokszor megteszik azokat, akkor óriási változást vihetnek végbe.”

Természetesen a DIY életérzés megtapasztalása és az ismeretek megszerzése és elsajátítása nem egyszerű feladat, sok kutakodásra és gyakorlásra van szükség. Ehhez is támaszt ad a magazin, ahol olyan szakemberek nyújtanak segítséget, akik a környezettudatosságot előtérbe helyezve inspiráló ötletekkel, gondolatokkal, hasznos tanácsokkal segítenek eligazodni ebben a színes és csodálatos világban. A legutóbbi lapszámban többek között bepillantást nyerhetünk Rónaszéki Zoltán műhelyébe, ahol a leghasznavehetetlenebb tárgyak is műalkotássá szelídülnek. Olvashatunk az erdőkertekről és a permakultúráról, környezetbarát egyszer használatos evőeszközökről, bútorfestésről vagy a jövő irodájáról is. Az áprilisi szám is napokon belül elérhető lesz a honlapon, melyben szó lesz a komposztálásról, 3D nyomtatott karórákról, és útmutatót kaphatunk arról is, hogyan hasznosítsuk újra konzervdobozainkat.

A környezettudatosság jegyében 2020 óta a magazin kizárólag online verzióban jelenik meg. A virtuális tér lehetőséget ad arra, hogy az eddigieknél bővebb és színesebb tartalommal jelenjen meg az újság, amely így már nem csak képeket, de videókat és galériákat, illetve kattintható linkeket is tartalmaz.

Az Alkotó Energia ÚJRA! magazin évente 4-5 alkalommal jelenik meg, de az összes eddigi lapszám bármikor megnézhető és elolvasható a www.alkotoenergia.hu oldalon. Jó lapozgatást kívánunk!

Halad tovább a paksi beruházás megvalósítása

Az Oroszországot sújtó nemzetközi szankciók nem lehetetlenítik el a két új paksi blokk építését, Magyarország pedig minden olyan kezdeményezést elutasít, ami kiterjesztené a korlátozásokat a nukleáris iparra – a paksi beruházás megvalósítása tehát halad tovább.

Halad tovább a Paks II. beruházás

A Paks II. projekt nyugat-európai beszállítói nemrég egyértelműen kinyilvánították, hogy folytatni kívánják az együttműködést. A két új nukleáris blokk megépítését szolgáló beruházás nemzetközi kooperációban valósul meg: az úgynevezett turbinaszigetet az amerikai–francia GE–Alstom, az irányítástechnikát pedig a francia–német Framatome–Siemens konzorcium szállítja. Ezek a cégek erősítették meg együttműködési szándékukat a közelmúltban, mondta el lapunknak Mittler István. A Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója kiemelte: az Oroszországot sújtó nemzetközi szankciók, bár okoznak nehézséget a munkaszervezés terén, nem lehetetlenítik el a projektet, a paksi beruházás megvalósítása továbbra is folyamatban van. A beruházás státuszáról elmondta, hogy a Paks II. Zrt. kérelme alapján az Országos Atomenergia Hivatal öt évvel meghosszabbította a telephely-engedély időbeli hatályát, a közeljövőben pedig újabb engedélyek kiadása várható, amelyek birtokában elkezdődhet a projekt második, létesítési fázisa.

– A kormány továbbra is elkötelezett a nukleáris kapacitás fenntartása mellett, munkatársaink pedig változatlan intenzitással dolgoznak, a feladatokat határidőre elvégzik – fogalmazott. Hozzátette: az ország ellátásbiztonsága kulcskérdés, ennek jövőbeli garanciája pedig a két új paksi blokk megépítése. Az új egységek és a bővülő naperőmű-termelés révén a magyar villamosenergia-rendszer gázigénye 2030-ra jelentősen lecsökkenhet. Ekképp kevésbé leszünk kiszolgáltatva a világpiaci változásoknak – hívta fel a figyelmet a szakember, kiemelve: – Az, hogy az atomenergiára szükség van, nyilvánvalóbb, mint valaha.

– A kommunikáció szerepe is felértékelődött ennek kapcsán, társaságunk ezért számos csatornán keresztül ad hiteles, tényszerű tájékoztatást a térségben élőknek. A kommunikációs eszköztár nemrég egy VR-szemüveges alkalmazással bővült, amellyel a maga nemében egyedülálló módon bejárható az új paksi atomerőmű és az építési-szerelési bázis – fogalmazott. A virtuális séta során magyar és angol nyelven hallhatók információk a bejárható nyolc állomásról, az új blokkok mellett többek közt az évi 300 ezer köbméter igényt kiszolgáló betonüzemről és a melegvíz-csatorna mellett sorakozó, a szigorú környezetvédelmi előírások betartását szavatoló hűtőcellákról. A virtuálisvalóság-alkalmazás segít érzékeltetni, milyen óriási léptékekről van szó a paksi beruházásban. A VR-szettet kipróbálókra mély benyomást tett az épülő mű komplexitása, kiváltképp a virtuális túra utolsó állomása, ahol madártávlatból tekinthetünk végig a területen.

Mittler István arról is beszélt, hogy a Paks II. Zrt. partnerségével szeptemberig tartó program indult a Paks FM rádióban. Ennek első elemeként a rádió morning show-ja öt környékbeli településről jelentkezett be, a vendégek között pedig rendre megjelentek a projekt vezetői is. Az együttműködés a #mipakskettesek című portréműsorral folytatódik, amely – az azonos című honlap-aloldalhoz hasonlóan – a társaság munkavállalóit mutatja be. Szintén a Paks FM stúdiója ad otthont a Szakértő a stúdióban című adásnak, amelyben a projekt aktualitásait és hátterét ismerhetik meg a hallgatók. Ennek kapcsán Mittler István kiemelte, hogy kezdetektől szoros a munkakapcsolat a helyi és regionális sajtóval, mert fontos, hogy a térségben élők elsők között kapjanak tájékoztatást a projekttel kapcsolatos minden fontos momentumról.

RÖVID HÍREK

USZÓD

A régi hagyományokat feleleventő húsvéti locsolkodást szervezett Uszód Község Önkormányzata a Benedek Péter Emlékház udvarán. A locsolkodás közép-európai húsvéti hagyomány, mely szokás szerint húsvéthétfő hajnaltól a fiúk vízzel locsolják az ismerős lányokat. E hagyományt elevenítették fel a községben idén nagy sikerrel a Gubbantós Hagyományőrző Néptáncegyüttes közreműködésével. A szervezők az érdeklődőktől is azt kérték, hogy lehetőleg öltözzenek népviseletbe.

Fotó: Bedi Gyula

DUNASZENTGYÖRGY

Istentiszteleten adott hálát a település temetőjében lévő ravatalozó felújításáért a dunaszentgyörgyi református egyházközség és az önkormányzat a közelmúltban, ezzel hivatalosan is átadták a már korábban megújult épületet. A munkálatok során boltíves előtetőt építettek, kicserélték a nyílászárókat, valamint vizesblokkot alakítottak ki mozgáskorlátozottak számára. Kirnyákné Balogh Mária polgármester a TEIT Híreknek elmondta, hogy a település központjában lévő temető akkor lehet méltó nyughely, ha minden szempontból megfelelő állapotban van, amihez nagyban hozzájárult ez a beruházás. A ravatalozó felújítását 14,5 millió forinttal támogatta a Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítvány.

FADD

Ötvenszázalékos készültségen áll a belterületi csapadékvíz elvezetésének rendezését célzó beruházás Faddon, a befejezés őszre várható. A vízrendezés célja a Széchenyi utca, a Mátyás király utca, a Béri Balogh Ádám liget, a Csokonai utca és a Kossuth L. utca vízgyűjtő területeire hulló csapadékvizek biztonságos elvezetése. A beruházásra korábban nyertek 129 millió forintot TOP-os pályázaton. Fülöp János polgármester tájékoztatása szerint a csapadékvíz befogadója a holtág. Nagyon kevés területük van, ami nem lefolyásmentes, ott szikkasztanak. A régi csapadékvíz-elvezető csatornahálózatot nem lehetett tisztítani, sok helyen eldugult, nem töltötte már be a funkcióját. A most zajló beruházásban egy modernebb, jól karbantartható rendszert építenek ki, valamint profilozzák a földmedrű árkokat.

PUSZTAHENCSE

A tavasz beköszöntével több programra várták, várják a lakosságot Pusztahencsén. A szülői munkaközösség szervezésében húsvéti jótékonysági bált tartottak, ahol 300 ezer forint gyűlt össze a nagydorogi általános iskola tagintézményeként működő alsó tagozatnak. Pünkösdkor a helyi óvoda javára szervez a szülői munkaközösség hasonló programot. Április az ideje a nagy múltú Időskorúak napja elnevezésű programnak, ahol az önkormányzat a 60 év felettieknek kedveskedik műsorral, ebéddel. Nemrégiben megtartották az előző népfőiskolai előadássorozatot záró találkozót, amit a koronavírus-járvány miatt kellett elhalasztani, húsvét után pedig megnyitották az újabb évadot.

KALOCSA

A kalocsai Nebulo EGYMI szervezésében idén is hatalmas érdeklődés mellett tartották meg a már hagyománnyá váló érsekkerti sétát az Autizmus Világnapja alkalmából Kalocsán. A programon több száz gyermek, kicsik és nagyok együtt vettek részt és sétálták körbe az Érsekkertet. Kék színű léggömbökkel és szalagokkal hívták fel a figyelmet a világnap legfontosabb üzenetére, ami az elfogadást segíti: Más, de nem kevesebb!

PÉLDÁUL

Egy közösség, ahol minden jó

Mozgalmasan telnek a napok a Madocsai Nyugdíjasklubban. A találkozások korántsem korlátozódnak a hétfői klubnapokra, a tagság igen aktív, ha az elnökasszony, Erika telefonon értesíti a társaságot, hogy „feladat” van, soha senki nem mond nemet. Az alapításának tizenötödik évfordulóját ünneplő szervezet tagjaival a klubtalálkozóknak otthont adó Ifjúsági házban beszélgettünk.

Tarczal Jánosné Erika egykori munkahelyén beszélgetve határozta el, hogy a környékbeli községekhez hasonlóan, Madocsán is életre hívnak egy klubot. Meg sem fordult a fejében, hogy másfél évtized múlva még mindig ő áll majd a csoport élén, s persze az sem, hogy a tagságot megkétszerezve, a kezdeti lendületből mit sem veszítve a faluközösség aktív szereplői lesznek.

– Hallottuk, hogy nagyon jó, a férjemmel együtt léptünk be 12 éve, de sajnos ő már nincs velünk – mondja Vörös Jánosné Éva miközben éppen egy községi program alkalmából lángost süt társaival együtt. – Van három lányom, hét unokám, két dédunokám, mind itt laknak, de szívesen jövök a klubba főleg mióta magam lettem – fűzi tovább gondolatait. Azt mondja, jó együtt sütni-főzni, színházba, fürdőkbe járni. Kiss Ferencné Éva mindenben osztja gondolatait. – Az elsők közt voltunk, nagyon jól éreztük magunkat mikor még párban voltunk, de most, hogy egyedül vagyok, sokat jelent nekem a klub. Kivesszük a részünket a falu programjaiból, ha minket megkér a polgármester úr, helyt állunk. És nagyon sok helyre megyünk, Erika nagyon jó programokat szervez nekünk – foglalja össze. Erika – azaz Tarczal Jánosné – nem érzi nyűgnek, tehernek a klubbal járó feladatokat.

– Van erőm, energiám, szeretem az embereket, szeretek segíteni – sorolja. Férje, akit tavaly ősszel veszített el, nagy segítségére volt a klubéletben, mindenben támogatta. A segítőszándék egyébként az önkormányzat részéről is megvan, korábban az egykori iskola épületében kaptak helyet, újabban az igényesen felújított Ifjúsági ház a bázis, ahol kulturált körülmények között találkoznak minden hétfőn. Az alakuláskor húsz, most negyven tagot számláló szervezet jó kapcsolatot ápol a dunakömlődi, dunaföldvári, bölcskei, sárhatvani klubokkal, sok saját programja van. Ilyen a családi nap, a versmondó verseny, de elmaradhatatlan résztvevői a falu rendezvényeinek is. Sok mással, de legtöbbször étellel, finomságokkal segítenek. Legendás például az általuk sütött lángos.

Erika szívesen segít a klubtársaknak ügyintézésben, adminisztrációban, együttesen pedig a falu szépítésében serénykednek, gondozzák a hősi sírokat, feldíszítik karácsonyra a közterületeket, buszmegállókat. Programjaiknak se szeri, se száma. Jók a születésnapok, jók a kirándulások, kezdik sorolni, majd megállapítják: szeret mindenki mindenben részt venni, mert itt minden jó.

KALOCSA

PAKS

GÉDERLAK

TENGELIC

GYÖRKÖNY

MADOCSA

USZÓD

DUNASZENTBENEDEK

GERJEN

ORDAS

FOKTŐ

DUNASZENTGYÖRGY

DUNAPATAJ

FADD

BÁTYA

PUSZTAHENCSE

Impresszum:

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás lapja
6300 Kalocsa, Szent István út 35.
titkarsag@kalocsa.hu
Felelős kiadó: Dr. Filvig Géza TEIT elnök
Készítették: Babai István, Kohl Gyöngyi, Koska Ágnes, Mocsnik Alla, Schmidt Ferenc, Vida Richárd, Vida Tünde
Készült: Kerényi nyomda, Szekszárd
Megjelenik: kéthavonta Pakson és környékén 24 000 példányban